Controle instructies de Boer

Beste controleur,

Bedankt dat je mee wilt werken aan het controleren van de ingevoerde gegevens. Omdat de gegevens na jouw controle ‘vast’ staan in het systeem volgen hieronder uitvoerige instructies voor de invoer. Lees deze eerst goed door voor je gaat beginnen. Met specifieke vragen kan je altijd terecht op het forum. Hier kijken wij en de andere controleurs geregeld en geven antwoord waar nodig.

Het doel van de controle
Zoals je wellicht weet zijn de afgelopen maanden door honderden vrijwilligers de onderwerpskaarten 1945-1990 dubbel ingevoerd. Twee verschillende mensen hebben dus dezelfde kaarten ingevuld. Op deze manier ontstaat er een set van gegevens die (hopelijk) zoveel mogelijk identiek is. Het is de taak van de controleur om per gebeurtenis de juiste ingevoerde gegevens te selecteren en waar nodig aan te vullen of te corrigeren. Hierna zijn de gegevens definitief en komen deze ook op deze manier in onze database. Dit zijn dus de gegevens waarin uiteindelijk (met zoekwoorden) gezocht kan worden.

De controle zelf
Je komt bij het controlescherm door bij de projectpagina op de knop ‘controleren’ te drukken (de knop ‘beheren’ zullen jullie niet zien).

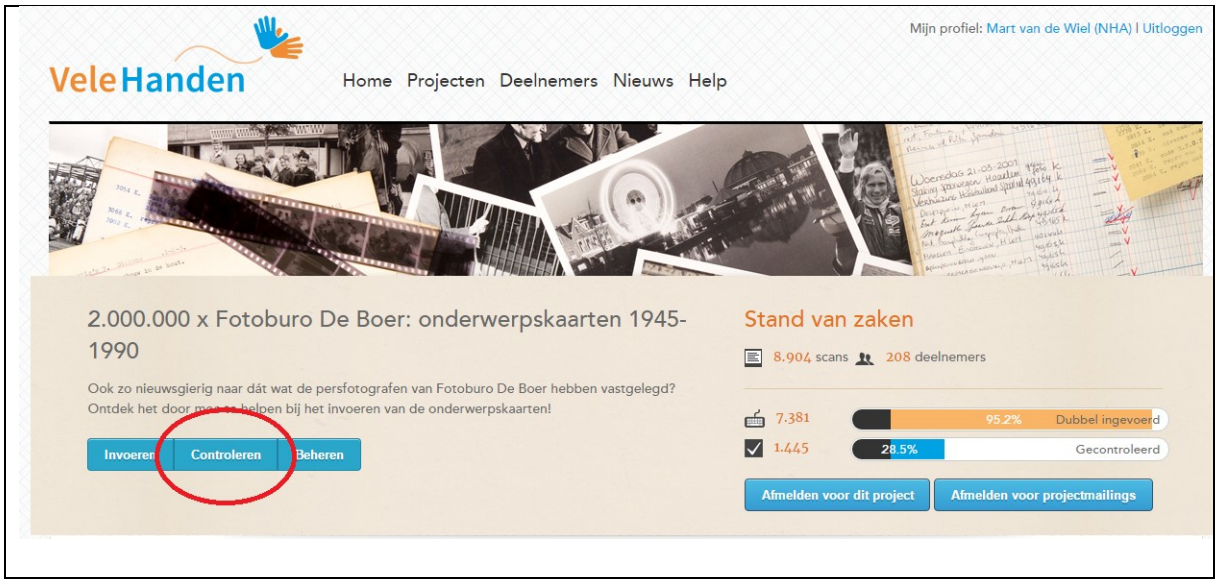

Instructie gaat door op de volgende pagina

Je komt dan bij een willekeurige kaart terecht. Het controlescherm ziet er als volgt uit:

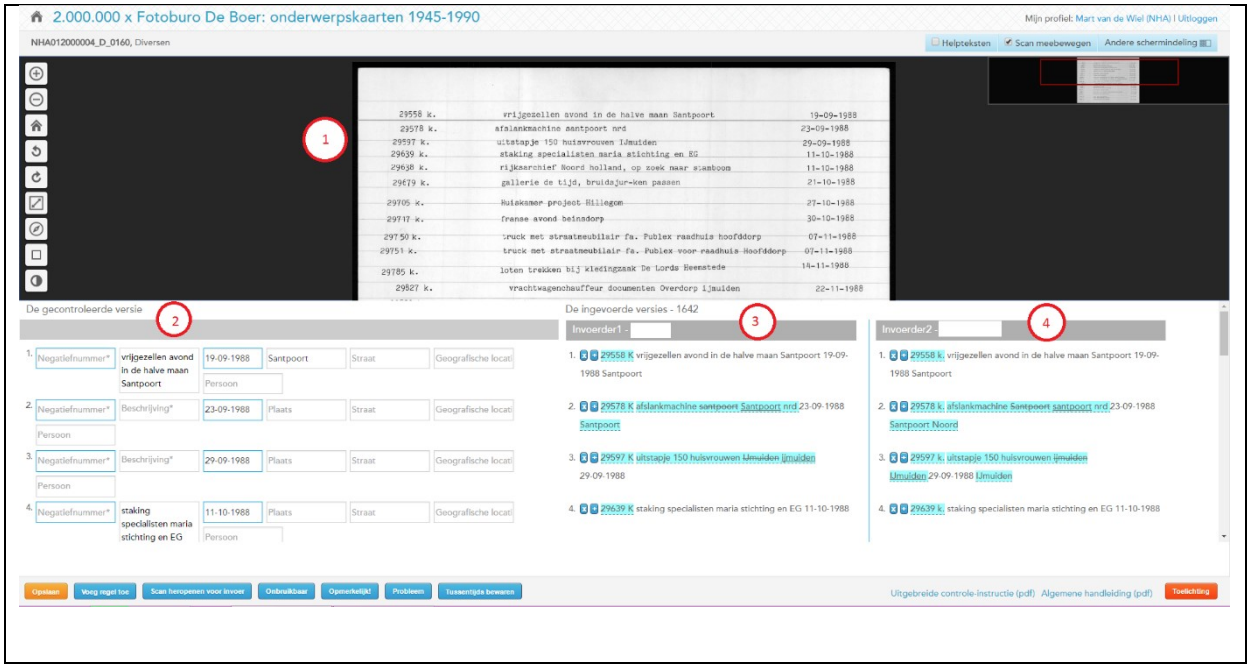

1. De gescande onderwerpskaart. Hier staan alle gegevens op.
2. Kolom met de uiteindelijke gegevens. Dit zijn de velden waar de gecontroleerde informatie in terecht komt. De gegevens die hier komen te staan, komen zo ook bij ons in de database.
3. Kolom met alle ingevoerde gegevens van invoerder 1.
4. Kolom met alle ingevoerde gegevens van invoerder 2.

Verschil en overeenkomst
De laatste twee kolommen (nummers 3 en 4) geven de door twee verschillende personen ingevoerde gegevens weer:

2. 29578 K afslankmachine ~~santpoort~~ Santpoort nrd 23-09-1988 Santpoort	2. 29578 k. afslankmachine ~~Santpoort~~ santpoort nrd 23-09-1988 Santpoort Noord

Hierbij staan de verschillende invoervelden naast elkaar. De velden die door beide invoerders hetzelfde zijn ingevoerd blijven ongemarkeerd en worden automatisch ingevuld in de kolom met de uiteindelijke gegevens (nummer 2). In dit voorbeeld komt alleen de datering overeen.

Alles wat blauw is gemarkeerd verschilt qua invoer met de invoer van de andere invoerder. In dit voorbeeld verschilt niet alleen het gebeurtenisnummer (‘29578 K’ vs. ‘29578 k.’), maar ook de invoer van de gebeurtenis zelf. Zo heeft invoerder 1 ‘Santpoort’ met een hoofdletter geschreven en invoerder 2 niet. Op het scherm zien we dit terug in de vorm van doorgestreepte en onderstreepte tekstgedeeltes. De onderstreepte tekst is van de ene invoerder, de doorgestreepte van de andere. Op deze manier is duidelijk op welke punten de invoer precies verschilt.

Controle invoer
Het is aan de controleur om die invoer te kiezen die klopt. Hierbij kies je *per veld* de juiste invoer.

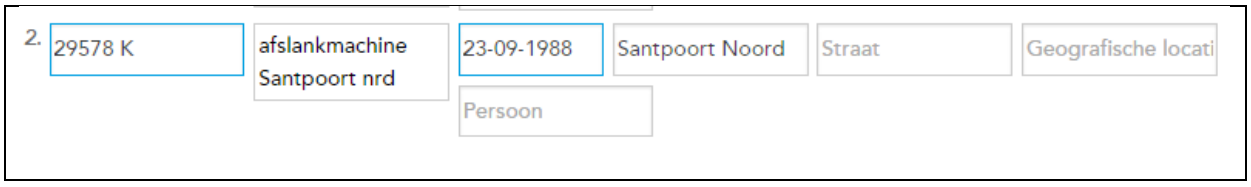

In dit geval is voor zowel het negatiefnummer als de invoer van de gebeurtenis gekozen voor de linkerinvoer. Voor de plaatsnaam is de rechter versie gekozen.

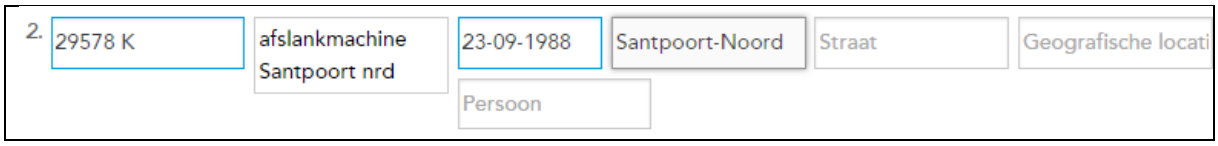

Omdat de invoer van de plaatsnaam echter niet helemaal klopt (‘Santpoort Noord’ moet met een streep ertussen), moet dit nog worden aangepast. Dit kan handmatig in de controle-kolom (nummer 2).

Nog een keer oefenen
Op deze manier kan je zelf beschrijvingen opbouwen met elementen uit de door twee personen ingevoerde gegevens en met je eigen toevoegingen. Hieronder nog een voorbeeld van dezelfde kaart:

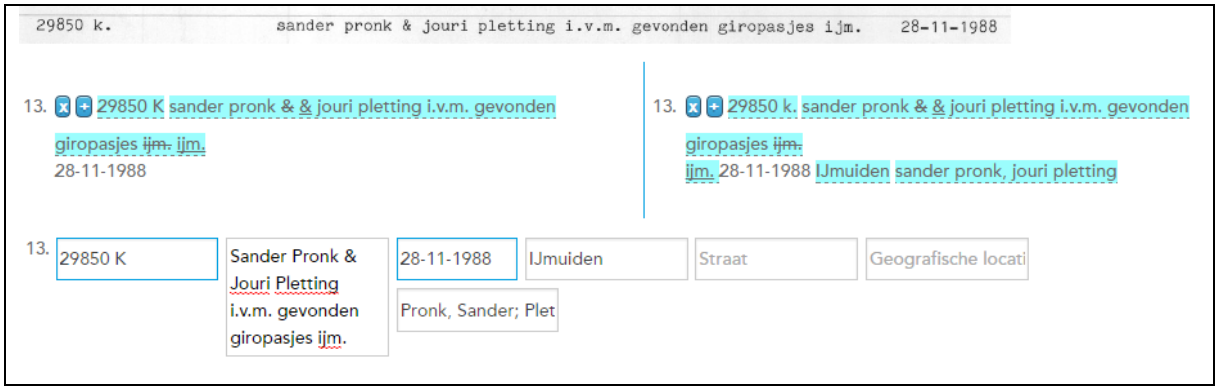

Hierbij is wederom gekozen voor de linkerinvoer voor het negatiefnummer. Voor de gebeurtenis zelf is ook gekozen voor de linkerinvoer, maar de persoonsnamen zijn nog gecorrigeerd door hoofdletters toe te voegen. Het veld plaatsnaam is alleen door de rechterinvoerder ingevuld, met ‘IJmuiden’. Deze is overgenomen. Het veld persoonsnamen is door deze invoerder echter incorrect ingevoerd, aangezien deze volgens het stramien ‘achternaam, voornaam’ wordt gewenst. Bovendien kunnen meerdere persoonsnamen worden gesplitst met een *dubbele punt + spatie* tussen de twee namen. Op deze wijze is het nu opgenomen in de controle-kolom.

Afronden
Klaar met de controle? Druk dan linksonderin op de knop ‘opslaan’

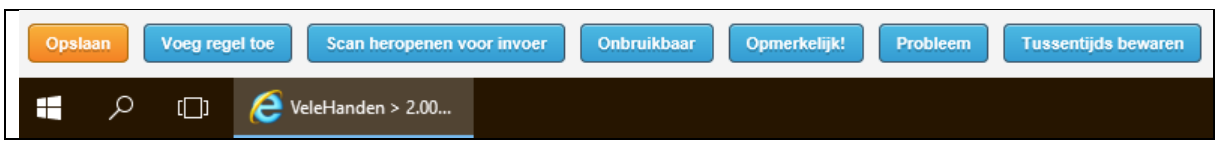

De pagina geeft dan een melding. Druk op ‘OK’, en je krijgt de volgende scan van een onderwerpskaart voorgeschoteld.

Een aantal velden zijn verplicht: negatiefnummer, beschrijving en datum. Als ergens op de kaart deze velden niet zijn ingevuld, kom je weer terug op het controlescherm van de kaart waarmee je bezig was. Zoek hier op waar je iets bent vergeten en vul deze gegevens alsnog in.

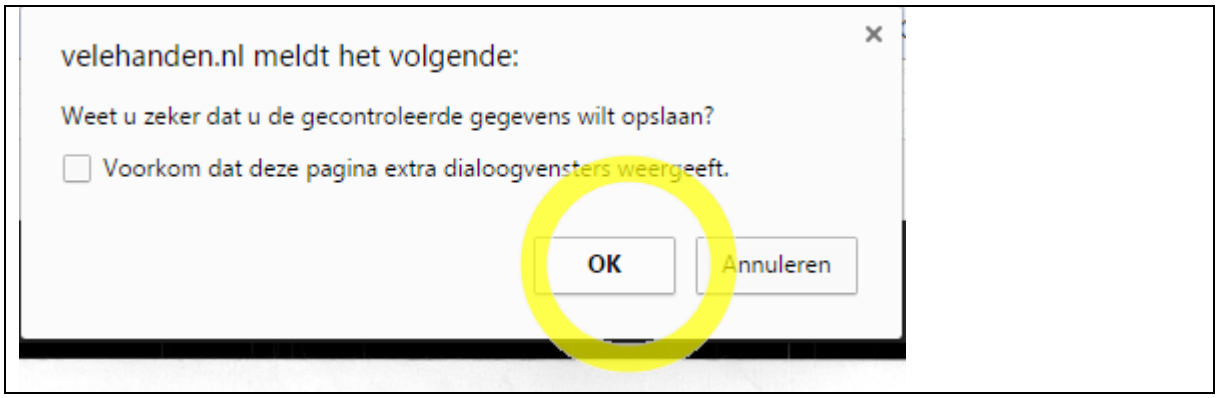

Instructie gaat door op de volgende pagina

Richtlijnen
Bij het selecteren van de juiste invoer en het aanpassen van de gegevens hanteren we een paar richtlijnen. Deze zijn gebaseerd op de richtlijnen en invoerregels voor de gewone invoer, maar zijn iets strenger. Dit omdat het controleren de laatste check van de gegevens is. We willen uiteindelijk een zo eenduidige en schone database hebben als mogelijk. Hieronder daarom een lijst met richtlijnen en doelstellingen.

1. *De vindbaarheid van informatie is het belangrijkst*. Het typen/schrijven van de kaarten bij De Boer was oorspronkelijk mensenwerk. Zodoende werden er natuurlijk ook fouten gemaakt en dingen verkeerd gespeld. Ons doel is een goed doorzoekbare database. Deze is beter als overduidelijke spelfouten er al uit zijn gehaald. Als controleur bepaal jij of iets wel goed gespeld is of niet. Bij twijfel altijd het kaartje aanhouden.
2. *Hoofdlettergebruik*. Houd bij de letteraanduiding van de negatiefnummers zoveel mogelijk hoofdletters aan(voorafgegaan door een spatie), bijvoorbeeld ‘K’. Dit geldt ook ook voor plaats- en persoonsnamen.
3. *Blijf scherp.* Met het invoeren en controleren van de kaarten kijk je heel veel naar tekst. Een foutje is dan ook snel gemaakt. Dat is op zich geen probleem bij de invoer, juist omdat er nog een controleslag overheen gaat. Maar omdat dit de controleslag is, is het van groot belang dat hier zo min mogelijk ‘slordigheidsfoutjes’ worden gemaakt.
4. *Eigen toevoegingen mogen, mits…* Het kan voorkomen dat je zelf nog aanvullende informatie hebt die echt een toevoeging of verbetering is. Als je bijvoorbeeld in oude kranten precies een datum weet te achterhalen, of toevallig weet in welke stad het was. Dit mag toegevoegd worden aan de daarvoor bestemde datavelden, MITS(!) er geen afbreuk wordt gedaan aan de oorspronkelijke gegevens. Het allerbelangrijkste uitgangspunt is de vindbaarheid van de informatie. Verrijking is mooi meegenomen, maar verlies van data mag in geen geval plaatsvinden.
5. *Opmerkingen.* Mocht je nog toevoegingen of opmerkelijkheden hebben of tegenkomen die niet in een veld te vangen zijn kan je onderin op de knop ‘Opmerkelijk!’ klikken. Hier krijg je een opmerkingveld waarin je je aantekening kan zetten. Vermeld hierbij altijd duidelijk om welke beschrijving en welk negatiefnummer het gaat.

Instructie gaat door op de volgende pagina

Mogelijke probleemgevallen
Ondanks de invoerinstructies komt het geregeld voor dat de invoer van twee invoerders sterk van elkaar verschilt. Hieronder zijn enkele voorbeelden van veelvoorkomende probleemgevallen opgenomen en hoe die op te lossen zijn.

Ongelijke invoer
Een veelvoorkomend verschil in invoer komt door de invoer van reeksen foto's. Als instructie hebben wij meegegeven dat elke foto binnen een reeks een eigen beschrijving moet worden. Sommige invoerders hebben dit inderdaad gedaan, en sommige juist weer niet.

Hieronder zie je een voorbeeld van deze ongelijke invoer:

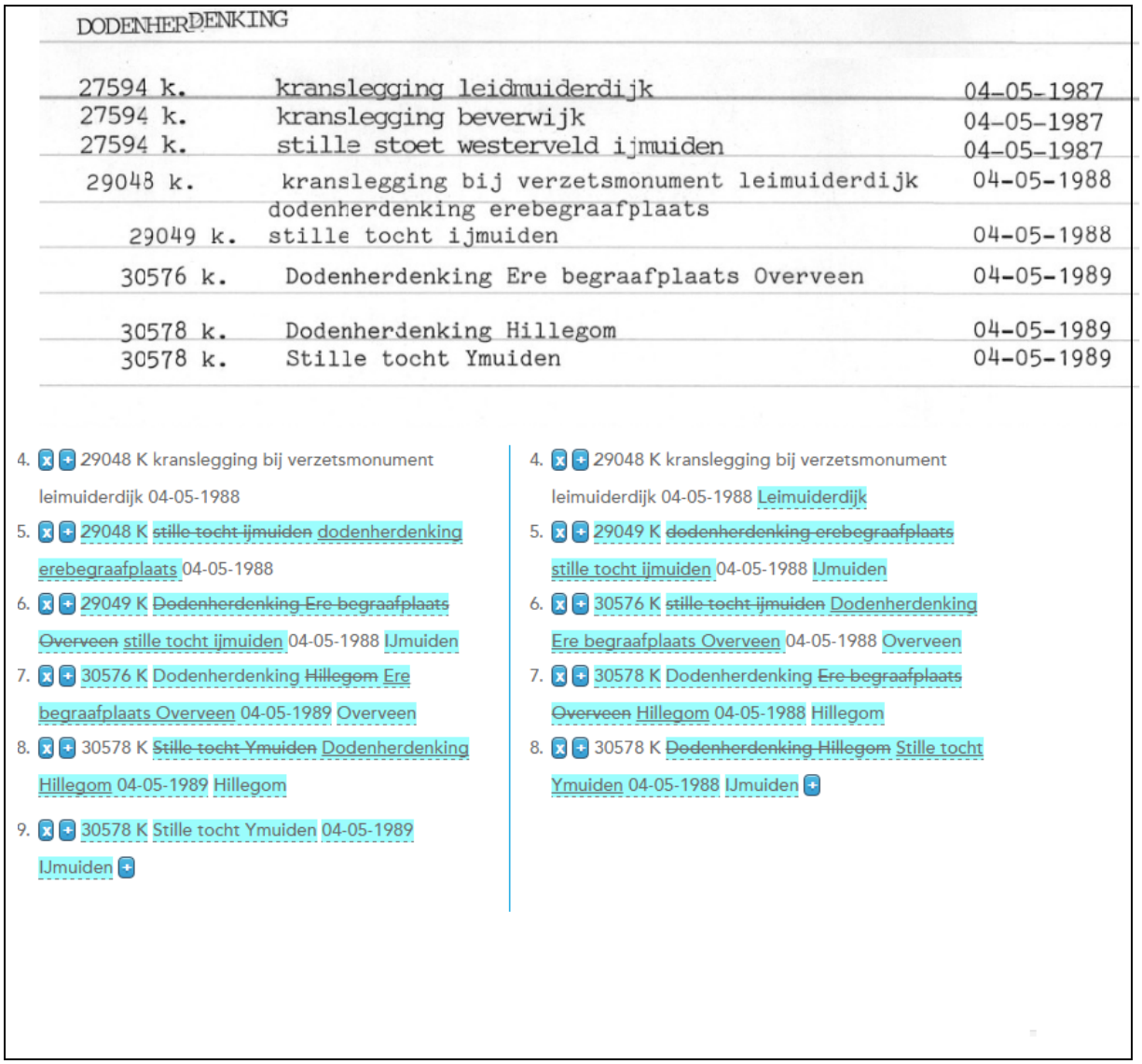
DODENHERDENKING

27594 k.	kranslegging leidmuiderdijk	04-05-1987
27594 k.	kranslegging beverwijk	04-05-1987
27594 k.	stille stoet westerveld ijmuiden	04-05-1987
29048 k.	kranslegging bij verzetsmonument leimuiderdijk	04-05-1988
29049 k.	dodenherdenking erebegraafplaats stille tocht ijmuiden	04-05-1988
30576 k.	Dodenherdenking Ere begraafplaats Overveen	04-05-1989
30578 k.	Dodenherdenking Hillegom	04-05-1989
30578 k.	Stille tocht Ymuiden	04-05-1989

4. 29048 K kranslegging bij verzetsmonument leimuiderdijk 04-05-1988
5. 29048 K ~~stille tocht ijmuiden~~ dodenherdenking erebegraafplaats 04-05-1988
6. 29049 K ~~Dodenherdenking Ere begraafplaats Overveen~~ stille tocht ijmuiden 04-05-1988 IJmuiden
7. 30576 K Dodenherdenking ~~Hillegom~~ Ere begraafplaats Overveen 04-05-1989 Overveen
8. 30578 K ~~Stille tocht Ymuiden~~ Dodenherdenking Hillegom 04-05-1989 Hillegom
9. 30578 K Stille tocht Ymuiden 04-05-1989 IJmuiden

4. 29048 K kranslegging bij verzetsmonument leimuiderdijk 04-05-1988 Leimuiderdijk
5. 29049 K ~~dodenherdenking erebegraafplaats~~ stille tocht ijmuiden 04-05-1988 IJmuiden
6. 30576 K ~~stille tocht ijmuiden~~ Dodenherdenking Ere begraafplaats Overveen 04-05-1988 Overveen
7. 30578 K Dodenherdenking ~~Ere begraafplaats Overveen~~ Hillegom 04-05-1988 Hillegom
8. 30578 K ~~Dodenherdenking Hillegom~~ Stille tocht Ymuiden 04-05-1988 IJmuiden

Op de kaart zie je dat gebeurtenis 29048 K eigenlijk twee aparte beschrijvingen zijn. Invoerder 1 heeft hier twee beschrijvingen van gemaakt, en invoerder 2 lijkt de tweede beschrijving te zijn vergeten.

Zoals je kunt zien heeft invoerder 1 uiteindelijk 9 regels, en invoerder 2 maar 8. Door dit verschil lopen de regels niet meer gelijk, en worden de gegevens ook niet meer automatisch gevuld met overeenkomende informatie (de invoer klopt immers niet meer).

Om dit te verhelpen doe je het volgende:

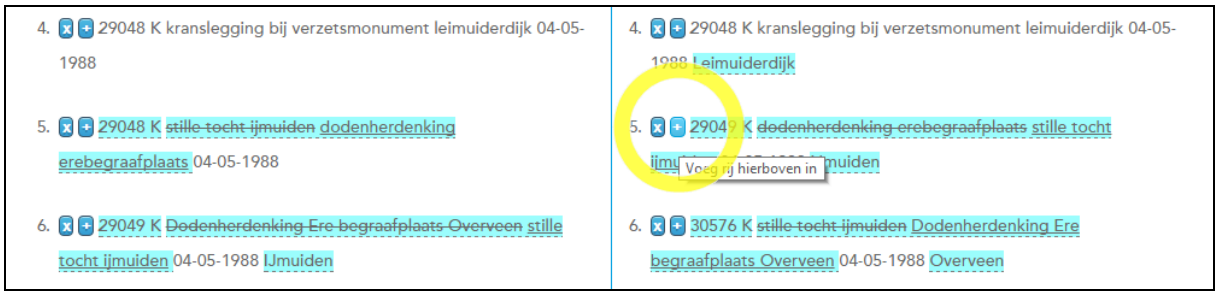

Omdat de rechter kolom één beschrijving tekort komt, voeg je boven rij 5 een nieuwe, lege regel in door op het plusje te drukken. Hier komt niets in te staan.

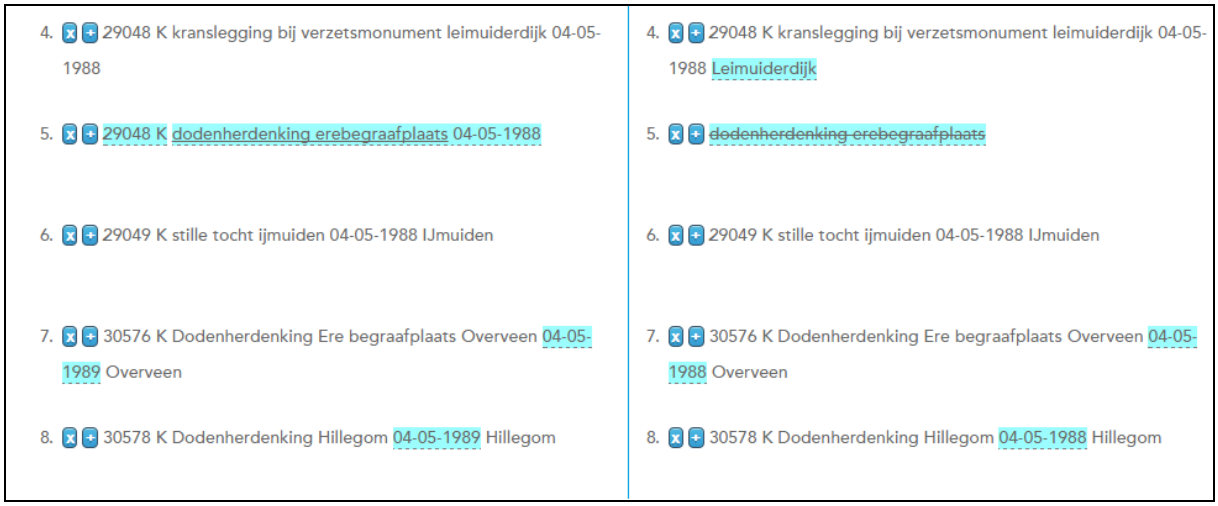

Wat er gebeurt is meteen duidelijk: alle beschrijvingen lopen weer gelijk en bijna niets is meer blauw gemarkeerd.

Dit trucje kan je ook andersom doen, als er juist teveel beschrijvingen gemaakt zijn (bijvoorbeeld als er voor gebeurtenis ‘876 A1-16’ 16 aparte beschrijvingen zijn gemaakt, terwijl dit gewoon onder één beschrijving kan: ‘876 A’). Je kan dan regels verwijderen met het kruisje.

Tips, trucs en knoppen

1. *Kijk altijd eerst of de invoer niet scheef loopt*. Het bespaart je een hoop moeite als je eerst, voordat aan het controlewerk wordt begonnen, kijkt of er een verschil zit tussen de hoeveelheid ingevoerde regels.
2. *Makkelijk kopiëren*. Net als bij het invoeren van de kaarten zelf zorgt de ‘/’ toets er ook voor dat het bovenliggende veld wordt gekopieerd. Dit kan een hoop tijd besparen.